

Metsola elnök beszéde az EU–Nyugat-Balkán csúcstalálkozón
Tivat, Montenegró
2026. június 5.

Köszönöm, António.

Tisztelt Milatović elnök úr, kedves Jakov! Köszönjük, hogy itt, a gyönyörű Montenegróban fogad minket.

Kedves Kollégák!

Az Európai Parlament mindig az EU bővítésének leghatározottabb szószólója volt. Ez ebben a jogalkotási ciklusban sincs másképp.

Egy olyan régió esetében, amely készen áll az előrelépésre, és a jelenlegi geopolitikai körülmények között, amelyek megkövetelik azt, valódi esély áll előttünk. Az ilyen kedvező alkalmak azonban nem tartanak örökké. Ki kell használnunk a pillanat adta lendületet. A bővítés stratégiai döntés, amelyet meg kell hoznunk. Mindannyiunkra nyomás nehezedik, projektünket minden oldalról szorongatják, és ha meg akarjuk mutatni, hogy még mindig az Európa által biztosított nyugalom, stabilitás és kiszámíthatóság a megfelelő út, akkor barátainknak és ellenfeleinknek nem tudunk jobb választ adni, mint a bővítés.

Két témáról szeretnék beszélni ma. Az elsőt „gyakorlati” integrációnak nevezném.

Ahhoz, hogy az emberek továbbra is higgyenek a bővítési folyamatban, és valódi lehetőségként, ne pedig távoli álmokként tekintsenek rá, előrelépést kell látniuk. Érezkelniük kell az azzal járó előnyöket, és látniuk kell, hogy hová vezet ez az út.

Az Európai Parlament ezért rekordsebességgel fogadta el a Nyugat-balkáni Reform- és Növekedéstámogató Eszközzel szóló 6 milliárd eurós rendeletet. Az egyértelműség kedvéért: ez a támogatás nemcsak a reformokra irányul, hanem a régió belüli integráció elmélyítésére is, beleértve a közlekedés, az infrastruktúra és az energetikai összeköttetések finanszírozását is.

Tegnap a Bizottság felhatalmazást kapott arra, hogy tárgyalásokat kezdjen országaikkal annak érdekében, hogy mind a hat nyugat-balkáni ország csatlakozzon a belföldi díjszabás szerinti barangolás uniós rendszeréhez. Ezt az Európai Parlament is szorgalmazta, és örülök, hogy végre elérkeztünk ehhez a pillanathoz.

Értem az ideiglenes vagy társult „megfigyelői” formátumok mögött meghúzódó elgondolásokat is. Hasznosak lehetnek az ilyenek az uniós egységes piachoz való fokozatos hozzáféréssel együtt, a belföldi reformok terén elért eredményeket alapul véve. Nem helyettesíthetjük azonban a tagságot, és egyértelművé kell tennünk, hogy ez egy lépés a tagság felé, nem pedig a csatlakozás késleltetésének egy módja.

Ez rá is vezet a második témámra, a csatlakozási kritériumok kérdésére.

A bővítés érdemeken alapuló folyamat, és annak is kell maradnia. Tudom, hogy ez időnként mennyire frusztráló, de szükség van a jogállamiság, a pluralizmus és az alapvető jogok védelmére. Minden más ezeken alapul.

Ezt az utat azonban nem egyedül kell megtenniük. Az Európai Parlament szorosan együttműködik az Önök országainak parlamentjeivel a jogszabályok közelítése és a különböző mérföldkövek elérése érdekében. Számíthatnak az Európai Parlament támogatására.

Ezt az alkalmat arra is fel szeretném használni, hogy kiemeljem a tagállamok szerepét. A nemzeti parlamentekkel és az otthoniakkal való szorosabb együttműködés elengedhetetlen lesz ahhoz, hogy a következő lépésekhez szükséges támogatás korán és jól megvalósuljon. Ez a folyamat minden szakaszában fontos, beleértve adott esetben a csatlakozási szerződések ratifikálását is.

Mert ha egy tagjelölt ország eredményeket ér el a csatlakozási reformok és feltételek terén, Európának is meg kell tennie a maga lépéseit. A bővítés nem valamiféle ajándék vagy jótékonykodás. Kétirányú folyamatról van szó, amely mindkét fél számára előnyös, és nem támaszthatunk elvárásokat anélkül, hogy mi is nyújtanánk valamit. Ha nem lépünk, nemcsak a hitelességünket tesszük kockára, hanem a közvetlen szomszédságunk – és tágabb értelemben valamennyi európai polgár – biztonságát és stabilitását is.

Köszönöm!